

[Erhard Jacobsen.]

tor, som man siger i fagsproget. Det stemmer i alt fald med erfaringer fra andre lande.

Det ærede medlems udtalelse kunne tydes derhen, at han havde ønske om i en depressionsperiode at opretholde balance på statens budget. Det ærede medlems frygt for høje statsudgifter kunne altså skyldes, at han var bange for i dårlige tider ikke at kunne fremskaffe de fornødne indtægter til staten, men jeg vil ikke være så uvenlig mod det ærede medlem at fortolke hans udtalelser på den måde. Skulle salig Madsen-Mygdals kriseteorier have arvtagere i dette ting, skulle de vel ikke søges i det radikale venstre.

Men jeg vil gerne vende tilbage til denne mystik omkring det farlige punkt. Ligger der overhovedet i denne udtalelse andet og mere end en ny variation af det gamle slagord „skatteskruen er gået over gevind“? Det plejer det ærede medlem hr. Halfdan Hendriksen at forkynde en gang om året på det konservative partis landsmøde. Det er vist blevet sagt i de sidste 100 år, ikke af det ærede medlem, men af ligesindede. Dette slagord er i bedste fald uden slagkraft. De, der har brugt det flittigst, har jo selv været med til at give skatteskruen adskillige omdrejninger i tidens løb. Det lægger vælgerne mærke til, og den magiske trylleformular mister sin kraft. Men i værste fald er udtalelser af den art direkte skadelige, fordi de vildleder vælgerne. Der spredes ud i befolkningen en følelse af, at staten bruger flere penge end nødvendigt. Det giver mistillid til offentlige myndigheder i det hele taget. De partier, der i skiftende magtgrupper har måttet bære regeringsansvaret gennem den sidste menneskealder, og som i fællesskab må tage ansvaret for de stigende skatter, burde kunne enes om at afstå fra at hente sig partipolitisk fordel på en billig skatteagitation.

Her vil jeg røre ved et gammelt problem, som har været til debat adskillige gange i det høje ting, også under denne finanslovdebat. Det er dette: Er skatterne for høje? Jeg fandt i en gammel bogkasse en pjece fra 1868, der beskæftiger sig med dette problem; også dengang kendte man det altså, det er ikke noget nyt.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen var inde på nogle betragtninger, som jeg

synes fortjener nærmere overvejelse. Det ærede medlem pegede på to faremomenter ved en fortsat øget beskatning.

For det første så det ærede medlem en fare deri, at den enkelte borger mister interessen i at økonomisere med goderne, hvis det offentlige i altfor høj grad overtager forsyningen med de goder, han skal have. Der er noget rigtigt i denne betragtning, men mon man behøver at nære nogen frygt, sålænge det overvejende flertal af skatteydere som nu har dispositionsret over mere end de $\frac{4}{5}$ af deres indkomst? Jeg tænker hermed på, at de direkte skatter til stat og kommune for langt den overvejende del af skatteyderne ikke overstiger 20 pct., altså $\frac{1}{5}$. De indirekte skatter må man jo se under en anden synsvinkel. Her beholder borgerne deres frie forbrugsvalg. Det står enhver frit for at økonomisere med sit forbrug, således at han f. eks. nedsætter forbruget af de stærkest beskattede varer.

Det andet faremoment, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen pegede på, var, som han udtrykte sig, at jo større de offentlige budgetter bliver, des større bliver også beskatningen af de sidste tusind kroner, og des mindre bliver naturligvis folks interesse i at tjene disse tusind kroner. Jeg tror virkelig, at det ærede medlem her har rørt ved kærnepunktet i diskussionen om skatternes vigtigste virkninger, nemlig deres virkning på arbejdsløst og initiativ og dermed på produktionen. Det glæder mig, at det ærede medlem lægger så stærk vægt på skatten af de sidste tusind kroner. Blot synes det mig, at det ærede medlem i for høj grad sammenblander spørgsmålet om skatten af de sidste tusind kroner med den samlede beskatnings højde. Jeg må her igen erindre om, at kun forholdsvis få skatteydere afgiver mere end $\frac{1}{5}$ af deres indkomst i direkte skat — ja, for meget store grupper af arbejdere og funktionærer er skatteprocenten vel 10—15. Det kan ikke være denne skatteudskrivning, der får folk til at tale om, at det ikke kan betale sig at arbejde.

Nej, vi skal netop have fat i skatten af de sidste 1 000 kr. — skatten af en stigende indkomst — så har vi forklaringen på misèren. Når skattevæsenet tager en væsentlig del af det, en mand tjener ekstra